

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ અપ્લિકેશન (કવોશિંગ) નં. ૪૦૭ / ૨૦૧૮

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે.બી. પારડીવાલા

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	હા
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

=====

નવનીતભાઈ રતિભાઈ અધ્યારુ અને ૧....અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય....સામાવાળા(ઓ)

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ - ૨ તરફે વકીલ શ્રી વિરાટ જી. પોપટ

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે એ.પી.પી. સુશ્રી મોક્ષા ઠક્કર

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે.બી. પારડીવાલા

તારીખ : ૧૮/૦૧/૨૦૧૮

મૌખિક ચુકાદો

૧. રુલ તાત્કાલિક પરત કરવામાં આવે. વિદ્વાન એ.પી.પી. સુશ્રી મોક્ષા ઠક્કર સામાવાળા-ગુજરાત રાજ્ય વતી અને તેમના તરફથી રૂલની નોટિસની બજવણી જતી કરે છે.

૨. ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૭ હેઠળની આ અપિલકેશન દ્વારા, અરજદારો એટલે કે અનુક્રમે ફરિયાદ પક્ષ/ફરિયાદી અને ભોગ બનનાર દ્વારા નીચે મુજબની દાદ માંગવામાં આવી છે:-

૯(એ) આ પિટિશન મંજૂર કરવા;

(બી) વિદ્વાન એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, અમરેલી દ્વારા ક્રિમિનલ કેસ નં. ૧૧૨૩/૨૦૧૪ માં આંક ૨૯ હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૬.૦૯.૨૦૧૭ નો હુકમ રદબાતલ અને બાતલ ઠરાવતી સરસિયોરરીની રિટ અને/અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા નિર્દેશ જારી કરવા અને વધુમાં હાલના પિટિશનરો દ્વારા આપવામાં આવેલ અરજીના કારણે વિદ્વાન એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, અમરેલી સમક્ષ પેવિંગ ક્રિમિનલ કેસ નં. ૧૧૨૩/૨૦૧૪ ની કાર્યવાહીનું સમાધાન થઈ ગયું છે તેવો નિર્દેશ આપવા, જાહેર કરવા અને ઠરાવવા તથા તે સંબંધમાં તમામ આનુષંગિક અને વધુ હુકમો પસાર કરવા મહેરબાની કરશો;

(સી) તમામ આનુષંગિક હુકમો સાથે કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૨૦ ની શરતો મુજબ વિદ્વાન એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, અમરેલી સમક્ષ પેવિંગ ક્રિમિનલ કેસ નં. ૧૧૨૩/૨૦૧૪ નું સમાધાન કરવાનો નિર્દેશ આપવા;

(ડી) હાલની પિટિશનની દાખલગીરી, સુનાવણી અને આખરી નિકાલ પેન્ડિંગ હોય તે દરમિયાન, કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૨૦ ની શરતો મુજબ વિદ્વાન એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, અમરેલી સમક્ષ પેન્ડિંગ ગુના એટલે કે ક્રિમિનલ કેસ નં. ૧૧૨૩/૨૦૧૪ નું સમાધાન કરવાનો નિર્દેશ આપવા મહેરબાની કરશો;

(ઈ) આ માનનીય અદાલતને યોગ્ય અને ઉચિત જણાય તેવા અન્ય અને વધુ હુકમો પસાર કરવા.

૩. રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પરથી જણાય છે કે અરજદાર નં. ૧ એ વિદ્વાન ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, અમરેલીની અદાલતમાં આઈ.પી.સી. ની કલમ ૧૧૪ સાથે વંચાણે લેતાં કલમ ૩૨૩, ૪૫૧ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે એક ખાનગી ફરિયાદ દાખલ કરી હતી. નીચલી અદાલતે શરૂઆતમાં ફરિયાદ પર સંજ્ઞાન લીધું હતું અને સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૨૦૨ હેઠળ મેજિસ્ટ્રેટ તપાસનો હુકમ કર્યો હતો. તે કાર્યવાહી ક્રિમિનલ ઇન્કવાયરી નં. ૩૯ / ૨૦૧૦ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી. તપાસના અંતે, નીચલી અદાલતે આરોપી વ્યક્તિઓ સામે આઈ.પી.સી. ની કલમ ૧૧૪ સાથે વંચાણે લેતાં કલમ ૩૨૩, ૪૫૧ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે પ્રોસેસ જારી કરવાનું યોગ્ય માન્યું હતું.

૪. તહોમત ઘડવામાં આવે તે પહેલાં, અહીંના અરજદારોએ ક્રિમિનલ કેસ નં. ૧૧૨૩ / ૨૦૧૪ માં આંક ૨૯ હેઠળ એક અરજી દાખલ કરીને જણાવ્યું હતું કે

પક્ષકારો વચ્ચે સમાધાન થઈ ગયું છે અને તમામ ગુનાઓ સમાધાનપાત્ર હોવાથી તેમને ગુનાનું સમાધાન કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે.

૫. વિદ્વાન બીજા એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, અમરેલી દ્વારા આંક ૨૯ ની અરજી મુખ્યત્વે એવા આધાર પર નામંજૂર કરવામાં આવી હતી કે આરોપી વ્યક્તિઓ ગુનાના સમાધાન માટેની અરજમાં જોડાયા નથી. આવા સંજોગોમાં, આંક ૨૯ ની અરજી નામંજૂર કરવામાં આવી હતી.

૬. બીજા એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, અમરેલી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા હુકમથી અસંતુષ્ટ થઈને, અરજદારો ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૭ હેઠળની આ અપિલકેશન સાથે અહીં આ અદાલત સમક્ષ ઉપસ્થિત થયા છે.

૭. અરજદારો વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી પોપટે રજૂઆત કરી હતી કે તેમના પક્ષકારો હવે આગળ કોઈ ફરિયાદ ચલાવવા માંગતા નથી. તેમણે વધુમાં ધ્યાન દોર્યું હતું કે જ્યાં સુધી અરજદાર નં. ૧ એટલે કે ફરિયાદ પક્ષ/ફરિયાદીનો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી તેમની તબિયત સારી નથી અને તેઓ પથારીવશ છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે અન્યથા પણ બાબતનો સુખદ અંત આવ્યો છે અને અદાલતે અરજદારને ગુનાનું સમાધાન કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈતી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ હેઠળ સમાધાન એ એકપક્ષીય કૃત્ય છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે આરોપી વ્યક્તિઓ ગુનાના સમાધાનની માંગ કરતી અરજીમાં જોડાયા ન હોવાથી સમાધાનની અરજ

મંજૂર કરી શકાય નહીં તેવો નીચલી અદાલત દ્વારા લેવામાં આવેલો અભિપ્રાય ભૂલભરેલો છે અને કાયદાની દ્રષ્ટિએ ટકી શકે તેમ નથી, કારણ કે ખુદ ફરિયાદી અથવા ભોગ બનનાર પોતે સમાધાન માટે અરજી દાખલ કરી શકે છે. અદાલત માટે સમાધાન માટે સંયુક્ત અરજીનો આગ્રહ રાખવો જરૂરી નથી. આવા સંજોગોમાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી પોપટ અરજ કરે છે કે આ અપિલિકેશનમાં વજૂદ હોવાથી, તેને મંજૂર કરવામાં આવે અને વાદગ્રસ્ત હુકમ રદ કરવામાં આવે.

૮. બીજી બાજુ, સામાવાળા – રાજ્ય વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એ.પી.પી. સુશ્રી મોક્ષા ઠક્કર દ્વારા આ અપિલિકેશનનો વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે. વિદ્વાન એ.પી.પી. ના જણાવ્યા અનુસાર, વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કરવામાં નીચલી અદાલત દ્વારા કોઈ ભૂલ, કાયદાકીય ભૂલની તો વાત જ શું કરવી, કરવામાં આવી હોવાનું કહી શકાય નહીં.

૯. પક્ષકારો વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલશ્રીઓને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરના સાધનો ધ્યાને લીધા પછી, મારી સમક્ષ વિચારણા માટે ઉપસ્થિત થતો એકમાત્ર પ્રશ્ન એ છે કે – શું નીચલી અદાલતે આંક ૨૯ ની અરજી નામંજૂર કરવામાં કોઈ ભૂલ કરી છે.

૧૦. મારી વિચારણા માટે ઉપસ્થિત થતો કાયદાનો પ્રશ્ન એ છે કે શું સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦(૧) અને ૩૨૦(૨) ના કોલમ-૩ માં દર્શાવેલ ફરિયાદી અથવા ભોગ બનનાર પોતે સમાધાન માટે અરજી કરી શકે છે કે પછી અદાલત માટે સમાધાન માટેની સંયુક્ત અરજીનો આગ્રહ રાખવો જરૂરી છે.

૧૧. મારી સમક્ષ કેરળ હાઈકોર્ટના 'વાય.પી. બૈજુ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ કેરળ અને અન્ય'; ૨૦૦૮ Cri.L.J ૯૨૮ ના કેસમાં આપવામાં આવેલો ખૂબ જ સ્પષ્ટ અને વિશદ ચુકાદો ઉપલબ્ધ છે. મેં સમગ્ર ચુકાદાનું અવલોકન કર્યું છે અને હું સદર ચુકાદામાં નામદાર ન્યાયમૂર્તિશ્રી દ્વારા લેવામાં આવેલા અભિપ્રાય સાથે સંપૂર્ણપણે સહમત છું.

૧૨. ફોજદારી ગુનાનું સમાધાન એટલે શું? તેના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો પર એક નજર નાખવી મદદરૂપ થઈ શકે છે. ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્રમાં એક પાયાની અને સ્વયંસિદ્ધ કલ્પના છે – કે તમામ ગુનાઓ રાજ્ય સામેના અપરાધો છે. ગુનાના આચરણને કારણે અંગત રીતે વ્યથિત વ્યક્તિઓ પણ હોઈ શકે છે. પરંતુ તમામ ગુનાઓમાં, સમગ્ર રાજ્યવ્યવસ્થાનું પ્રતિનિધિત્વ કરતું રાજ્ય જ વાસ્તવિક વ્યથિત પક્ષકાર છે અને હોવું જોઈએ. પછી ભલે તે અયોગ્ય નિર્દોષ છુટકારો હોય કે દોષસિદ્ધિ હોય, કાલ્પનિક રીતે વાસ્તવિક નુકસાન વેઠનાર, વ્યથિત પક્ષકાર રાજ્ય છે. રાજ્ય ગુનાઓને માફ કરી શકે છે અને તેનું સમાધાન કરી શકે છે. સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૧, ૪૩૨ અને ૪૩૩ ની જોગવાઈઓ આરોપી વિરુદ્ધ કાર્યવાહી કરવાથી અળગા રહેવાની અને તેને સજા ભોગવવા માટે ફરજ ન પાડવાની અદાલતની સત્તાઓ સાથે સંબંધ ધરાવે છે.

૧૩. પરિણામે કોઈ પણ ખાનગી નાગરિક, ભલે તે ગુનાનો સીધો ભોગ બનનાર હોય, કોઈ પણ ફોજદારી ગુનાનું સમાધાન, પતાવટ કે કમ્પાઉન્ડ કરી શકતો નથી. સામાન્ય રીતે કાયદા દ્વારા આવા સમાધાનની મંજૂરી આપવામાં આવતી

નથી. ગંભીર ગુનાના સમાધાન, પતાવટ કે કમ્પાઉન્ડિંગની મંજૂરી આપવી તે જાહેર નીતિ વિરુદ્ધ છે. પરંતુ કાયદાનો આ સિદ્ધાંત અપવાદો સ્વીકારે છે. કાયદો અમુક ગુનાઓને સમાધાનપાત્ર જાહેર કરે છે. જે ગુનાઓને કાયદા દ્વારા સમાધાનપાત્ર જાહેર કરવામાં આવ્યા છે તે સિવાય અન્ય કોઈ ગુનો સમાધાનપાત્ર નથી. આવા બિન-પરવાનગીપાત્ર સમાધાન, પતાવટ અથવા કમ્પાઉન્ડિંગને અમલમાં મૂકવા માટે મુકદ્દમાબાજો સોગંદ પર ફરી જવાના અનૈતિક, દુરાચારી કે નીતિહીન માર્ગનો આશરો લે છે. પરંતુ જ્યાં સુધી કાયદા દ્વારા ગુનાને સમાધાનપાત્ર જાહેર કરવામાં ન આવ્યો હોય ત્યાં સુધી આવા સમાધાન/પતાવટને સ્વીકારવાની કાયદાની નીતિ નથી.

૧૪. વિવાદોનો નિકાલ નિશ્ચિતપણે સંવાદિતા સાધવામાં સહાયક બને છે. પરંતુ જે સંવાદિતા સાધવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે તે માત્ર વ્યક્તિઓ વચ્ચેની નથી. કાયદાનો અંતિમ ઉદ્દેશ સમગ્ર રાજ્યવ્યવસ્થા વચ્ચે સંવાદિતા સ્થાપવાનો છે. તેથી જ જ્યાં સુધી ગુનાઓને કાયદા દ્વારા સમાધાનપાત્ર જાહેર કરવામાં ન આવ્યા હોય ત્યાં સુધી વ્યક્તિઓ – ભોગ બનનાર અને ગુનેગાર – દ્વારા ગુનાઓના સમાધાનની કાયદા દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવતી નથી.

૧૫. મતભેદ ધરાવતા પક્ષકારો વચ્ચે સંવાદિતા સ્થાપવાનું કાર્ય કાયદા દ્વારા માન્ય પ્રક્રિયાઓ દ્વારા જ સિદ્ધ કરી શકાય છે. વિવિધ પદ્ધતિઓ ઉપલબ્ધ છે. સંવાદિતાના આ ઉદ્દેશને સિદ્ધ કરવા માટે થોડી અલગ પ્રક્રિયાઓ હોઈ શકે છે. સંવાદિતા સાધવા માટે વિવાદોનો નિકાલ, સમાધાન, કમ્પાઉન્ડિંગ, સંમતિ વગેરે

કરી શકાય છે. નવી પ્રક્રિયાનો સૌથી અદ્યતન પ્રકાર પ્લી-બાર્ગેનિંગ (દોષ કબૂલાતની વાટાઘાટ) છે જે યોગ્ય કેસમાં સંવાદિતા સાધવામાં પણ મદદરૂપ થઈ શકે છે. આ બધી પ્રક્રિયાઓ સંવાદિતા લાવે છે છતાં તે થોડી અલગ છે.

૧૬. 'કમ્પાઉન્ડ' (સમાધાન) શબ્દનો અર્થ શું થાય છે? શું તે અલગ છે અને જો એમ હોય, તો તે સમાધાન, પતાવટ, પરત ખેંચવા વગેરે જેવી અન્ય પ્રક્રિયાઓથી કેટલો અલગ છે? સીધા જ શબ્દકોશનો સંદર્ભ લેવો ઉચિત રહેશે. શબ્દકોશ 'કમ્પાઉન્ડ' શબ્દના ખ્યાલનો રસપ્રદ વિકાસ દર્શાવે છે. હું ધ ન્યૂ ઓક્સફોર્ડ ડિક્શનરી ઓફ ઇંગ્લિશમાં આ શબ્દનો અર્થ નીચે ટાંકું છું. સકર્મક ક્રિયાપદ તરીકે, *અન્ય બાબતો સાથે (interalia)*, તેના નીચે મુજબના અર્થો છે, જે માત્ર આપણા હેતુ માટે સુસંગત છે:

૨. (કંઈક ખરાબને) વધુ ખરાબ બનાવવું, તેના નકારાત્મક પાસાઓને વધુ તીવ્ર બનાવવા, બહારની દુનિયા સાથે કેદીઓના સંપર્કનો અભાવ તેમની સમસ્યાઓને વધુ ગંભીર બનાવે છે (prisoners' lack of contact with the outside world compounds their problems).

૩. કાયદો: નાણાં અથવા અન્ય અવેજના બદલામાં (ગંભીર ગુના માટે) કાર્યવાહી કરવાથી અળગા રહેવું.

આ રીતે (દેવું અથવા અન્ય બાબતની) પતાવટ કરવી, તેમણે રોકડ ચૂકવણી માટે પ્રતિવાદી સાથે કેસનું સમાધાન કર્યું હતું (he compounded the case with the defendant for a cash payment).

ત્યારબાદ નીચે મુજબની નોંધ જોવા મળે છે:

ઉપયોગ (USAGE) : 'કમ્પાઉન્ડ' ક્રિયાપદનો અર્થ જે '(કંઈક ખરાબને) વધુ ખરાબ બનાવવું' થાય છે, જેમ કે આ તેમની સમસ્યાઓને વધુ ગંભીર બનાવે છે (this compounds their problems), તેનો એક રસપ્રદ ઇતિહાસ છે. તે 'કમ્પાઉન્ડ અ ફેલોની' (ગુનાનું સમાધાન કરવું) શબ્દસમૂહના ખોટા અર્થઘટન દ્વારા ઉદ્ભવ્યો હતો, જેનો કડક અર્થ 'નાણાં અથવા અન્ય અવેજના બદલામાં ગંભીર ગુના સામે કાર્યવાહી કરવાથી અળગા રહેવું' થાય છે. આ 'ખોટો' અર્થ કાનૂની ઉપયોગોમાં અને વિસ્તરણ દ્વારા સામાન્ય અર્થોમાં પણ સામાન્ય બની ગયો છે, અને હવે પ્રમાણભૂત અંગ્રેજીના ભાગ તરીકે સ્વીકારવામાં આવ્યો છે.

આ શબ્દનો અર્થ "નાણાં અથવા અન્ય અવેજના બદલામાં ગુના સામે કાર્યવાહી કરવાથી અળગા રહેવું" થાય છે. આ શબ્દનો આવો અર્થ, ફેલોની (ગંભીર ગુના) સાથે તેના જોડાણને કારણે, ઉપર (૨) માં દર્શાવ્યા મુજબ ખોટા અર્થમાં આ શબ્દપ્રયોગના ઉપયોગ તરફ દોરી ગયો જણાય છે. ભલે ગમે તે હોય, આપણા હેતુ માટે જે સુસંગત છે તે એ છે કે સમાધાન (compounding) એ ગુના સામે કાર્યવાહી કરવાથી અળગા રહેવું છે. તે ભૌતિક અવેજ માટે હોઈ શકે છે, તે અન્ય

અવેજ માટે પણ હોઈ શકે છે. નાણાં અથવા વળતરની પ્રાપ્તિ એ એક અવેજ હોઈ શકે છે. પવિત્રતા અને ક્ષમા એ અન્ય અવેજ હોઈ શકે છે. ખુલાસો/વાજબીપણું સ્વીકારવું એ પણ અન્ય હોઈ શકે છે. જે હેતુ સાથે આપણે સંબંધિત છીએ તે માટે, કોઈ વ્યક્તિને કાર્યવાહી કરવાથી અળગા રહેવા માટે પ્રેરિત કરનારા આશયોમાં આપણને રસ નથી, આપણને માત્ર અળગા રહેવાના કૃત્ય સાથે જ લેવાદેવા છે. સુસંગત, અપ્રસ્તુત, ઉમદા અથવા સામાન્ય અવેજો ભોગ બનનારને કાર્યવાહી કરવાથી અળગા રહેવા માટે પ્રેરિત કરી શકે છે. અદાલતને માત્ર કાર્યવાહી કરવાથી અળગા રહેવાની ભોગ બનનારની ઈચ્છા સાથે જ સંબંધ છે. જો તે રાજી હોય અને અળગા રહેવાનો તેનો નિર્ણય સાચો અને સ્વૈચ્છિક હોય, તો જ્યારે ગુનો પરવાનગી વિના સમાધાનપાત્ર હોય ત્યારે સમાધાન સ્વીકારવું જ પડશે. સમાજના હિતો માત્ર એવા કેસમાં જ સુસંગત બને છે કે જ્યાં સમાધાન માટે અદાલતની પરવાનગી જરૂરી હોય. બાબતના આ દ્રષ્ટિકોણથી, મને એ વાત સાથે સંમત થવામાં કોઈ સંકોચ નથી કે કાયદા દ્વારા માન્ય સમાધાન એ કાર્યવાહી કરવાથી અળગા રહેવા માટે ભોગ બનનાર તરફનું એકપક્ષીય કૃત્ય ગણવું જોઈએ. અળગા રહેવાનો તેનો તે નિર્ણય ઘણા કારણોથી પ્રેરિત હોઈ શકે છે, જેની સાથે સામાન્ય રીતે પરવાનગી વિનાના સમાધાનના કેસમાં જો રાજીખુશીથી અને સ્વૈચ્છિક સમાધાન થયું હોય તો અદાલતને વાસ્તવમાં કોઈ લેવાદેવા નથી.

૧૭. હવે ગુનાઓના સમાધાન સંબંધિત ચોક્કસ કાનૂની જોગવાઈ પર નજર નાખવી યોગ્ય રહેશે. સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ ગુનાઓના સમાધાન સાથે સંબંધિત છે. અદાલતની સંમતિની જરૂરિયાત સિવાય સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦(૧) અને (૨) ના શબ્દો એકસરખા છે. તેના અત્યંત સુસંગત ભાગો નીચે મુજબ વંચાય છે:

ત્યારબાદ આપેલા કોષ્ટકના પ્રથમ બે સ્તંભોમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી ભારતીય દંડ સંહિતા (૧૮૬૦ નો ૪૫) ની કલમો હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓનું તે કોષ્ટકના ત્રીજા સ્તંભમાં ઉલ્લેખિત વ્યક્તિઓ દ્વારા સમાધાન કરી શકાશે.

૧૮. સદર જોગવાઈની ભાષા વધુમાં ખૂબ જ સ્પષ્ટ અને વિશ્વાસપાત્ર રીતે દર્શાવે છે કે સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ હેઠળ વિચારાયેલું સમાધાન એ એકપક્ષીય કૃત્ય છે અને દ્વિપક્ષીય કૃત્ય નથી. ગુનાનું સમાધાન કરવા માટે સ્તંભ ૩ માં ઉલ્લેખિત વ્યક્તિ (જે કોષ્ટકોના અવલોકનથી સ્પષ્ટ થશે કે મુખ્યત્વે ભોગ બનનાર છે) ને વિકલ્પ આપવામાં આવ્યો છે. આમ સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ માં વપરાયેલી ભાષા પરથી સ્પષ્ટ સંકેતો મળે છે કે સમાધાન એ ભોગ બનનાર તરફનું એકપક્ષીય કૃત્ય છે અને હોઈ શકે છે. સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ માં વપરાયેલી ભાષામાં એવું કંઈ નથી જે દર્શાવે કે સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ હેઠળ વિચારાયેલું સમાધાન એ દ્વિપક્ષીય કૃત્ય છે.

૧૯. જો કમ્પાઉન્ડ/કમ્પોઝિશન (સમાધાન) શબ્દને આવો અર્થ આપવામાં આવે, તો પરત ખેંચવું (withdraw) અને સમાધાન કરવું (compound) એ શબ્દપ્રયોગો

વચ્ચે શું તફાવત છે? તો પછી સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૨૫૭ હેઠળ પરત ખેંચવા અને સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ હેઠળ સમાધાન વચ્ચે શું તફાવત છે? આના પરથી એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે પરત ખેંચવું એ એકપક્ષીય કૃત્ય છે અને સમાધાનને દ્વિપક્ષીય કૃત્ય ગણવું જોઈએ, જેના માટે આરોપીની પરવાનગી પણ જરૂરી છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જો સમાધાનમાં આરોપીની સંમતિ અને ઈચ્છા પૂર્વધારણા તરીકે ન હોય, તો જે ભોગ બનનારે ગુનાનું સમાધાન કર્યું છે તેને હજુ પણ દ્વેષપૂર્ણ કાર્યવાહી (મેલિશિયસ પ્રોસિક્યુશન) ના પરિણામનો સામનો કરવો પડી શકે છે.

૨૦. મને ખેદ છે કે, સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ માં સમાધાન શબ્દપ્રયોગનો અર્થ સમજવા માટે સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૨૫૭ નો સંદર્ભ લેવો એ ખોટી અને અયોગ્ય કવાયત ગણાશે. સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૨૫૭ માત્ર સમન્સ કેસોને જ લાગુ પડે છે. તે માત્ર ખાનગી ફરિયાદ પર દાખલ કરાયેલા કેસોને જ લાગુ પડે છે. તેથી સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૨૫૭ અને ૩૨૦ સમાન ક્ષેત્રને આવરી લેતી નથી. ગુનાઓ સમાધાનપાત્ર હોય કે ન હોય, સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૨૫૭ હેઠળ પરત ખેંચવાની પરવાનગી છે. સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ હેઠળ ઘણા સમન્સ ગુનાઓ બિન-સમાધાનપાત્ર છે. ગુનો સમાધાનપાત્ર હોય કે ન હોય, જો કાર્યવાહી સમન્સ કેસ સંબંધિત હોય અને ફરિયાદ ખાનગી ફરિયાદ પર દાખલ કરવામાં આવી હોય, તો ફરિયાદી દ્વારા સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૨૫૭ હેઠળ ફરિયાદ પરત ખેંચી શકાય છે. પોલીસ રિપોર્ટ પર દાખલ કરાયેલા કેસમાં કલમ

રૂપ ૭ નો કોઈ અમલ થતો નથી. તેવી જ રીતે, સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ હેઠળના ઘણા સમાધાનપાત્ર ગુનાઓ સમન્સ ગુનાઓ નથી અને તેથી સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૨૫૭ બિલકુલ લાગુ પડી શકે નહીં. આવા સંજોગોમાં એ જોવું રહ્યું કે બંને કેસોમાં ફરિયાદીના આચરણને કારણે કાર્યવાહીનો અંત આવે છે તે અર્થમાં અમુક પાસાઓ પર ઓવરલેપિંગ (અતિવ્યાપ્તિ) હોઈ શકે છે છતાં, સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ હેઠળ સમાધાનના ખ્યાલને સમજવા અને આત્મસાત કરવા માટે કલમ ૨૫૭ નો લાભદાયી રીતે આશરો લઈ શકાય નહીં.

૨૧. હું માની લઈશ કે પરત ખેંચવાના ખ્યાલ અને સમાધાનના ખ્યાલ વચ્ચે તફાવત છે. પરત ખેંચવું કોઈ પણ કારણ વિના હોઈ શકે છે. ભાષા અનુસાર, કમ્પાઉન્ડિંગ (સમાધાન) એ કોઈ પણ અવેજ માટે કાર્યવાહી કરવાથી અળગા રહેવું છે. ભાષાના તે તફાવત છતાં, એવું ઠરાવવું જ જોઈએ કે આવો તફાવત સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ ની કાર્યકારી ગતિશીલતાને બિલકુલ અસર કરતો નથી.

૨૨. આ સંજોગોમાં એ નિષ્કર્ષ અનિવાર્ય જણાય છે કે સમાધાન એ એકપક્ષીય કૃત્ય છે અને ગણવું જ જોઈએ. જો એમ હોય, તો ફોજદારી અદાલત માટે આરોપી અને ભોગ બનનાર તરફથી સમાધાન માટે સંયુક્ત અરજીનો આગ્રહ રાખવો વાજબી રહેશે નહીં. પરિણામે, એવું ઠરાવવું પડશે કે આરોપીની શારીરિક ઉપસ્થિતિ બિનજરૂરી છે અને ભોગ બનનાર દ્વારા કરાયેલા સમાધાનને સ્વીકારવા માટે તેનો આગ્રહ રાખી શકાય નહીં.

૨૩. જે કેસમાં સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦(૨) હેઠળ અદાલતની પરવાનગી જરૂરી હોય, ત્યાં અદાલતે સમાધાન માટે ભોગ બનનારને પરવાનગી આપવી કે ન આપવી તે અંગે પોતાની મુનસફી વાપરવી પડશે. તે મને પછીના પ્રશ્ન તરફ દોરી જાય છે કે શું ઓછામાં ઓછા આવા કેસોમાં પણ અદાલત માટે આરોપીની અંગત ઉપસ્થિતિનો આગ્રહ રાખવો વાજબી ગણાશે. કોઈ વિરલ સંભવિત કેસમાં ઉપસ્થિત થઈ શકે તેવા તમામ અસંખ્ય તથ્યો અને સંજોગોની કલ્પના કરવી હાલ આ અદાલત માટે શક્ય ન હોઈ શકે. હાલ એટલું કહેવું પૂરતું છે કે મારી સમક્ષ એવા કોઈ તથ્યો ધ્યાને આવતા નથી કે જેમાં આરોપી સામેના ગુનાનું સમાધાન કરવા માટે ભોગ બનનારને પરવાનગી આપવી જોઈએ કે નહીં તે અંગે વિચારણા કરવા માટે અદાલતે આરોપીની રૂબરૂ હાજરીનો આગ્રહ રાખવો જરૂરી કે અનિવાર્ય બને.

૨૪. સામાન્ય રીતે અદાલત ફરિયાદીના એ નિવેદનને સ્વીકારી શકે છે કે તેણે ગુનાનું સમાધાન કરી લીધું છે. આવા સમાધાનની સ્વૈચ્છિકતાની અદાલત દ્વારા ખાતરી કરી શકાય છે જેથી તે પોતે સંતુષ્ટ થઈ શકે કે સમાધાન સાચું, અસલ અને સ્વૈચ્છિક છે. ભોગ બનનારને સમાધાનના એકપક્ષીય કૃત્યનો આશરો લેવા માટે પ્રેરિત કરનારા પરિબળોની પણ તેની પાસેથી ખાતરી કરી શકાય છે. એટલું કહેવું પૂરતું છે કે સમાધાનના એકપક્ષીય કૃત્યનો આશરો લેનાર ભોગ બનનારના આચરણની સ્વીકાર્યતા અંગે વિચારણા કરવા માટે ફોજદારી અદાલત દ્વારા આરોપી વ્યક્તિની રૂબરૂ ઉપસ્થિતિનો આગ્રહ રાખવા માટે સામાન્ય રીતે કોઈ કારણ મને જણાતું નથી. જો એવા કોઈ કેસની શક્યતા હોય, જ્યાં આરોપીની

હાજરી જરૂરી હોઈ શકે, તો અદાલતે આરોપીની આવી રૂબરૂ ઉપસ્થિતિનો આગ્રહ રાખવા માટે પોતાના હુકમમાં અસાધારણ કારણો ચોક્કસપણે દર્શાવવા જ જોઈએ. સામાન્ય રીતે સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦(૧) અથવા ૩૨૦(૨) હેઠળના સમાધાન અંગે વિચારણા કરવા માટે આવો આગ્રહ બિલકુલ રાખી શકાય નહીં.

૨૫. મને ખેદ છે કે, આ દેશની ફોજદારી અદાલતોએ ફોજદારી કાર્યવાહીના સ્વરૂપમાં આવેલા પરિવર્તનને વાસ્તવમાં આત્મસાત અને પચાવ્યું નથી. ખરેખર વાંધાજનક પ્રકારની નૈતિક અધોગતિ અને ઉદ્ભ્રાંતતા એ વીતેલા વર્ષોમાં ગુનાના ખ્યાલની ઓળખ હતી. આ એવો સમય છે જ્યારે વ્યક્તિગત અને વ્યાપારિક નૈતિકતાના નવા ધોરણો દાખલ કરવા માટે પણ ફોજદારી કાયદાનો આશરો લેવામાં આવે છે. એવા અસંખ્ય ઉદાહરણો છે, જ્યાં કાયદાઓ ગઈકાલ સુધી જે ગુનો ન હતો તેને ગુનો જાહેર કરે છે. ગુનાઓના પરંપરાગત ખ્યાલમાં પણ સમાધાનપાત્ર ગુનાઓ અને બિન-સમાધાનપાત્ર ગુનાઓ વચ્ચે ચોક્કસપણે ભેદરેખા દોરવી પડશે. કાયદા ઘડનારાઓએ ઓછા ગંભીર ગુનાઓને, જેમાં અન્યાય મુખ્યત્વે વ્યક્તિ વિરુદ્ધ અને ખાસ કરીને ભોગ બનનાર વિરુદ્ધ હોય છે, તેમને કાળજીપૂર્વક સમાધાનપાત્ર ગુનાઓની શ્રેણીમાં વર્ગીકૃત કરવાનું પસંદ કર્યું જણાય છે.

૨૬. અત્યંત કમનસીબે, એવી છાપ પ્રબળ બની હોવાનું જણાય છે કે પ્રક્રિયાગત મુશ્કેલીઓથી પરિણમતી યાતનાઓ આરોપી પર લાદવામાં કંઈ ખોટું નથી.

સામાન્ય જનતા તેમજ જાણકાર લોકો (ફોજદારી અદાલતો સહિત) આ વલણ સાથે સમાધાન કરી લેતા જણાય છે, જે મારા મતે વાંધાજનક છે. વારંવાર એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે – આખરે આરોપી કોઈ ટેકનિકલ બચાવ રજૂ કરી શકે છે, શંકાના લાભનો દાવો કરી શકે છે અને સજામાંથી છટકી શકે છે. તેથી તેને શક્ય તેટલી વધુ પ્રક્રિયાગત ચાતનાઓમાંથી પસાર થવા દો, જે પોતે જ એક સજા અને ધાક સમાન હશે. સામાન્ય લોકો તેમજ કાયદાના માણસો વચ્ચેનું આ જોખમી વલણ ઊંડે સુધી ઘર કરી ગયેલું જણાય છે અને તે દર્શાવે છે કે એક આરોપીએ ફોજદારી અદાલતો સમક્ષ કેવી પ્રક્રિયાગત મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડે છે. જ્યારે તે સમન્સના રૂપમાં અદાલતના તેડાના પ્રતિભાવમાં અદાલતમાં હાજર થાય છે, ત્યારે જ્યાં સુધી તે જામીનદારો સાથે બોન્ડ ન ભરે ત્યાં સુધી તેને અદાલતની બહાર જવા દેવામાં આવતો નથી. જરૂરી હોય કે ન હોય, મુદતની દરેક તારીખે તેની અંગત હાજરીનો આગ્રહ રાખવામાં આવે છે અને જો તેના તરફથી કોઈ ચૂક થાય, તો તેની સામે તાત્કાલિક બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવામાં આવે છે. ભોગ બનનાર દ્વારા ગુનાનું સમાધાન કરી શકાય છે. ભોગ બનનાર સમાધાન માટે તૈયાર છે. તે તેનું સમાધાન કરવા માટે અદાલત સમક્ષ આવે છે. તેમ છતાં આરોપીની અંગત હાજરીનો આગ્રહ રાખવામાં આવે છે – કયા કારણોસર, તે કોઈ જાણતું નથી. માત્ર એક વ્યક્તિ આરોપનો સામનો કરી રહી છે તે હકીકત કમનસીબે તેની આ મુશ્કેલીઓ માટે પૂરતું વાજબીપણું હોવાનું માની લેવામાં આવે છે.

૨૭. સંસ્કારી સમાજો અને ઉચ્ચ ન્યાયિક અધિકારીઓ એ સિદ્ધાંતને સ્વીકારી શકે નહીં કે આરોપીને આવી બિનજરૂરી મુશ્કેલીઓમાંથી પસાર કરવામાં કંઈ ખોટું નથી. જે વ્યવસ્થામાં આરોપી ગુના માટે દોષિત ઠરે તે ક્ષણ સુધી નિર્દોષ હોવાની પૂર્વધારણા સ્વીકારવામાં આવે છે, તેમાં અધિકારીઓએ સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે આ ખ્યાલ તેમનામાં ઉતરે અને તેઓ કાયદાના સંસ્કારિતાને આત્મસાત કરે. એ સાચું છે કે કાચા કામના કેદીને જામીન નકારવામાં આવી શકે છે. તેના પર કડક શરતો લાદવામાં આવી શકે છે. તે બધું માત્ર એટલા માટે જ હોઈ શકે, તે આરોપી હોવાને કારણે તેના પર કોઈ આઘાત લાદવા માટે નહીં, પરંતુ માત્ર એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે કે ટ્રાયલ પૂરી ન થાય ત્યાં સુધી તે પોતાની સ્વતંત્રતા અને મુક્તિનો દુરુપયોગ ન કરે.

૨૮. આરોપી પ્રત્યેના વલણમાં આવા અપવાદ માટે સમાજનું રક્ષણ એ એકમાત્ર વાજબીપણું છે. પક્ષકાર-મૈત્રીપૂર્ણ ન હોય તેવી ફોજદારી અદાલત દ્વારા આરોપી પર લાદવામાં આવેલી અયોગ્ય અગ્રિપરીક્ષા/અગવડતાનો ભૂલભરેલો સ્વીકાર/માફી આપણી શુદ્ધ ફોજદારી ન્યાયનિર્ણય પ્રક્રિયાની ભવ્યતાને ચોક્કસપણે નુકસાન પહોંચાડે છે. આ વ્યવસ્થાએ એવી વ્યવસ્થામાં રૂપાંતરિત થવું પડશે જે સુનિશ્ચિત કરશે કે દરેક દોષિત વ્યક્તિ તેની દોષપાત્ર અવિવેકતાના પરિણામો ચોક્કસપણે અને તાત્કાલિક ભોગવે, પરંતુ બિનજરૂરી કનડગત, પજવણી અને અસુવિધા દૂર કરવી પડશે. વ્યવસ્થાનું વલણ ચિંતા ઉપજાવે છે. માનસિકતા બિલકુલ બદલાતી જણાતી નથી. ગુનામુક્ત સમાજની ખાતરી

આપવા માટે સજાની નિશ્ચિતતા અને ત્વરિતતા શ્રેષ્ઠ નિવારક તરીકે કામ કરી શકે છે અને કરવી જ જોઈએ. લોકોને ગુના કરતા અટકાવવા માટે વ્યવસ્થાએ પ્રક્રિયાગત મુશ્કેલીઓ અને આરોપી પર લાદવામાં આવતી અસુવિધા પર આધાર રાખવો ન જોઈએ.

૨૯. હું વિષયાંતર કરી ગયો છું, પરંતુ ઉપસ્થિત થયેલા પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ અને મહત્વ ચોક્કસપણે આ વિષયાંતરને વાજબી ઠેરવે છે. હવે વિચારવાનો એકમાત્ર મુદ્દો એ રહે છે કે બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવામાં આવ્યું હોવાથી, અદાલત આગળના તબક્કે આગળ વધે તે પહેલાં હવે આરોપીની અંગત ઉપસ્થિતિનો આગ્રહ રાખવો જરૂરી છે કે કેમ. જો બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ અગાઉથી જ જારી કરવામાં આવ્યું હોય તો આરોપીની અંગત હાજરીનો કડકાઈથી આગ્રહ રાખવાના આ વલણ કરતાં વધુ ગેરવાજબી કંઈ હોઈ શકે નહીં. બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ પણ કોઈ વ્યક્તિની હાજરી મેળવવા માટે જારી કરવામાં આવેલી માત્ર એક પ્રક્રિયા છે. જો અદાલતને ખાતરી થાય કે આવી રૂબરૂ હાજરી જરૂરી નથી, તો માત્ર વોરંટ અગાઉથી જારી કરવામાં આવ્યું હોવાના કારણે આવી ઉપસ્થિતિનો આગ્રહ રાખવો એ બાલિશ, બિનજરૂરી અને અવાજબી ગણાશે. આરોપીની ગેરહાજરીમાં જે કંઈ પણ કરી શકાય છે તે આવી વ્યક્તિ સામે બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ જારી/પેન્ડિંગ હોવા છતાં ચોક્કસપણે કરી શકાય છે. બાબતના તે દ્રષ્ટિકોણથી, બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ પેન્ડિંગ હોવાની બાબત અદાલતને સમાધાન માટેની

અરજ પર વિચારણા ન કરવા અને આરોપીની રૂબરૂ ઉપસ્થિતિનો આગ્રહ રાખવા માટે પ્રેરિત કરી શકે નહીં.

૩૦. બાર સમક્ષ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સમાધાનની અરજ પર વિચારણા કરવા માટે આરોપીની રૂબરૂ હાજરી જરૂરી છે કે કેમ તે પાસા પર કોઈ બંધનકર્તા દાખલો ઉપલબ્ધ નથી. બાર ખાતે ચર્ચા-વિચારણા પછી અને થોડા સંશોધન પછી, પિટિશનર વતી વિદ્વાન વકીલ પોતે **મેથ્યુ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ કેરળ ૧૯૮૬ KLT ૧૨૮** ના ચુકાદા તરફ મારું ધ્યાન દોરે છે, જ્યાં ન્યાયમૂર્તિ એસ. પદ્મનાભને, ફકરા ૮ માં, તેમની સ્પષ્ટ અને વિશદ શૈલીમાં આ મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

જ્યાં કોઈ ચોક્કસ ગુનો કોઈ ચોક્કસ વ્યક્તિ દ્વારા સમાધાનપાત્ર હોય ત્યાં અદાલત માટે તે વ્યક્તિ અને આરોપી દ્વારા સંયુક્ત પિટિશનનો આગ્રહ રાખવો પણ જરૂરી નથી. ભલે ગુનાનું સમાધાન કરવાનો હકદાર વ્યક્તિ પોતે અદાલત સમક્ષ પિટિશન દાખલ કરીને જણાવે કે બાબતનું સમાધાન થઈ ગયું છે અને કેસ બંધ કરવામાં આવે તો પણ અદાલત તેને સ્વીકારવા અને કેસ બંધ કરવા બંધાયેલી રહેશે સિવાય કે યોગ્ય કેસોમાં જ્યાં એવું જણાય કે ગુનાનું સમાધાન કરવાની પરવાનગી નકારવી પડશે.

તે અવલોકનો હું જે નિષ્કર્ષો પર પહોંચ્યો છું તેને સંપૂર્ણ સમર્થન આપે છે.

૩૧. હું હવે મારા નિષ્કર્ષો વર્ણવવાનો પ્રયાસ કરીશ. તે નીચે મુજબ છે:

(૧) સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ હેઠળ સમાધાન એ એકપક્ષીય કૃત્ય છે.

(૨) ભોગ બનનાર (સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦(૧) અને ૩૨૦(૨) ના સ્તંભ ૩ માં દર્શાવેલ વ્યક્તિ) પોતે સમાધાન માટે અરજી કરી શકે છે.

(૩) અદાલત માટે સમાધાન માટે સંયુક્ત અરજીનો આગ્રહ રાખવો જરૂરી નથી. ભોગ બનનાર અલબત્ત આરોપી સાથે સંયુક્ત અરજી કરી શકે છે.

(૪) સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૨૦ હેઠળ સમાધાન માટેની અરજી પર વિચારણા કરવા માટે અદાલત સમક્ષ આરોપીની રૂબરૂ ઉપસ્થિતિનો આગ્રહ રાખવો અદાલત માટે જરૂરી નથી.

(૫) અદાલતે આરોપી સામે અગાઉથી જ બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ જારી કર્યું છે અને તે પેર્સિડંગ છે તે માત્ર હકીકત એ અદાલત માટે કેસમાં આગળ ન વધવાનું કોઈ કારણ નથી. જે તમામ પગલાં માટે આરોપીની રૂબરૂ હાજરી જરૂરી નથી તે બિન-જામીનપાત્ર વોરંટની બજવણી થયા વિના બાકી રહે અને આરોપી રૂબરૂ હાજર ન થયો હોય તો પણ ચાલુ રાખી શકાય છે.

[જુઓ:- વાય.પી. બૈજુ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ કેરળ અને અન્ય; ૨૦૦૮ CriLJ ૯૨૮]

૩૨. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અપિલકેશન સફળ થાય છે અને આથી મંજૂર કરવામાં આવે છે. વિદ્વાન બીજા એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, અમરેલી દ્વારા ક્રિમિનલ કેસ નં. ૧૧૨૩ / ૨૦૧૪ માં પસાર કરવામાં આવેલો તારીખ ૧૬/૦૮/૨૦૧૭ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ આથી રદબાતલ અને બાતલ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે. વિદ્વાન બીજા એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, અમરેલી અરજદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સમાધાન માટેની અરજી, આંક ૨૯ ની પુનઃવિચારણા કરવા માટે તાત્કાલિક આગળ વધશે અને યોગ્ય હુકમો પસાર કરશે. સમાધાન માટેની આવી અરજી એટલે કે આંક ૨૯ ની વિચારણા માટે અહીંના અરજદારો તેમજ મૂળ આરોપીઓની રૂબરૂ હાજરીનો આગ્રહ રાખવામાં આવશે નહીં.

શક્ય તેટલી વહેલી તકે, બને તો આજથી બે અઠવાડિયાના સમયગાળામાં યોગ્ય હુકમ પસાર કરવામાં આવશે.

રૂલ પૂર્ણ કરવામાં આવે છે. સીધી બજવણીની પરવાનગી છે.

(જે.બી. પારડીવાલા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.